

(1) Jakou podgrupu generuje v $(\mathbb{Q}, +, -, 0)$ množina $\{6, \frac{4}{5}\}$?

Řešení. Podgrupu označíme A . Její generátory můžeme libovolně sčítat a odčítat, obecný prvek podgrupy lze tedy napsat jako

$$6k + \frac{4}{5}l, \quad k, l \in \mathbb{Z}.$$

Tento prvek můžeme napsat jako

$$6k + \frac{4}{5}l = \frac{30k + 4l}{5} = \frac{2}{5}(15k + 2l),$$

tedy každý prvek podgrupy A lze vyjádřit jako násobek $\frac{2}{5}$. Při volbě $k = 1$ a $l = -7$ dostaneme $\frac{2}{5} \in A$, tedy A obsahuje právě všechny celočíselné násobky $\frac{2}{5}$:

$$A = \left\{ \frac{2}{5}k : k \in \mathbb{Z} \right\}$$

(2) Dokažte, že dvojice prvků $(1, 3)$ a $(1, 2, 3, 4)$ *negeneruje* celou grupu S_4 .

Řešení. Oba prvky patří (při vhodném označení vrcholů) do grupy D_8 všech symetrií čtverce: $(1, 3)$ je osová symetrie podle úhlopříčky a $(1, 2, 3, 4)$ je rotace o 90 stupňů. Tedy podgrupa S_4 generovaná těmito dvěma prvky nemůže být větší než D_8 , která má 8 prvků a tedy je menší než S_4 .

(3) Najděte všechny podgrupy grupy A_4 . Zdůvodněte, že A_4 neobsahuje žádné další podgrupy než ty, co jste našli.

Řešení. Grupa A_4 obsahuje 12 prvků - identitu, 3 dvojice disjunktních transpozic a 8 trojcyklů. Budeme využívat toho, že každá podgrupa musí obsahovat identitu, inverzní prvky ke všem svým prvkům a musí být uzavřena na skládání permutací, a navíc, podle Lagrangeovy věty, její velikost musí dělit $|A_4| = 12$.

- prvky typu $(a, b)(c, d)$ jsou řádu 2, tj. jsou samy k sobě inverzní
- prvky typu $\pi = (a, b, c)$ jsou řádu 3, tj. platí $\pi^2 = (a, b, c)^2 = (a, c, b) = \pi^{-1}$

Podgrupy podle počtu prvků:

- 1: $\{id\}$ - jiná neexistuje, neboť grupa musí vždy obsahovat jednotkový prvek
- 2: musí vždy obsahovat jednotkový prvek a jeden další, který je sám k sobě inverzní, tj. jde o podgrupy $\{id, (1, 2)(3, 4)\}$, $\{id, (1, 3)(2, 4)\}$, $\{id, (1, 4)(2, 3)\}$
- 3: $\{id, (1, 2, 3), (1, 3, 2)\}$, $\{id, (1, 3, 4), (1, 4, 3)\}$, $\{id, (1, 2, 4), (1, 4, 2)\}$, $\{id, (2, 3, 4), (2, 4, 3)\}$ - žádné další neexistují, k identitě musíme přidat buď prvek řádu 3 a pak musíme přidat i jeho inverz (a dostaneme výše uvedené), nebo dva prvky řádu 2. Jejich složením ale dostaneme třetí prvek řádu 2 a tedy se nejedná o podgrupu o třech prvcích.
- 4: existuje jediná, a to $\{id, (1, 2)(3, 4), (1, 3)(2, 4), (1, 4)(2, 3)\}$. Jiná neexistuje, protože řád prvku musí dělit řád podgrupy, prvky řádu 2 jsou jen tři a tvoří výše uvedenou podgrupu.
- 6: Podgrupa velikosti 6 musí mít aspoň dva generátory (prvek řádu 6 v A_4 není). Permutace řádu dva tvoří dohromady jen 4-prvkovou podgrupu. Snadno ověříme, že dva trojcykly generují celou A_4 , a totéž platí pro jeden trojcyklus a jednu permutaci řádu 2 (podle Lagrangeovy věty stačí naskládat aspoň 7 prvků).
- 12: celá A_4